

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

א-ט - אטם

בלבבי משכן אבנה

השיעורים של הרב זמינים ב"קול הלשון"

073.295.1245 | ישראל | 718.521.5231 USA

אטם

אטם - "אטם אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה", כלומר, אטימות האזנים חלה גם על הפה, לכן "גם תפילתו תועבה".

אטם - אטימות מנח המ"ט פנים טמא

המהות של האטימות - אטם, יש בזה כמה פנים, והפנים הראשונות, "נ" שערי בינה נבראו בעולם, וכולם ניתנו למשה חסר אחת שנאמר ותחסרהו מעט מאלקים", כמו שדורשת הגמ', ובהשתלשלות של אותם נ' שערי בינה, בינה, זהו ה'מבין דבר מתוך דבר', אבל, רק המ"ט שערי בינה גלויים, והנ' נעלם יותר, ומצד כך, לשון חז"ל כידוע "מ"ט פנים טהור מ"ט פנים טמא", כלומר, העדר הגילוי של השורש שהוא ה'אחד' מגלה רק את הענפים שזהו ה-מ"ט, שהשורש שלהם הוא ה'אחד'.

והדוגמא הבהירה לזה, זהו ה'תספרו חמישים יום', היום האחד הוא היום שניתנה בו תורה, והמ"ט ימים, שהם שבע פעמים שבע, אלו הם הענפים.

"מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא", הטמא נקרא טמא מלשון טם כידוע, לשון של טומטום - טמ-טום, זהו טם, כלומר, נעשה מציאות של אטימות, של איטום, ה'מ"ט פנים טמא', מטמא, מטמטם את ה'מ"ט פנים טהור' ומעלים עליהם, הוא מסתיר אותם, כנגד כל פנים של טהור, יש פנים של טמא, והפנים של טמא, הוא מפנה את הפנים של 'מ"ט טהור' ומגלה היפך של מציאות הדבר.

וזהו א"כ, המ"ט מלשון של טם, טי-מ', נעשה הסתרה, העלמה, איטום, טמטום.

מהות הנעלמות שבטומטום

בעומק, כאשר חל מציאות הדבר של "מ"ט פנים טמא" שמטמטם את מציאות ה"מ"ט פנים טהור", ומטמטם אותם, כלומר, הופך אותם לדברים טמונים, טמומים, נעלמים, זהו ההבחנה שנקראת טומטום.

יש זכר, נקיבה, וטומטום. טומטום איבריו מכוסים, ואין ידוע אם הוא זכר או שהוא נקיבה, כלומר, לא נתגלה בו, לא ה'מ"ט' של ה'טהור' ולא ה'מ"ט' של ה'טמא', אלא, שניהם נמצאים בנעלמות שבו, זה טומטום, טם ו-טם, כלומר, היפך מציאות של דבר שיש גילוי ברור, מה ששייך - "אם השמאל

ואימינה ואם הימין ואשמאילה", שיש דרכים נבדלות זו של 'מ"ט פנים טהור' ו'מ"ט פנים טמא', שהשורש של הדבר הוא כמובן 'זכר ונקיבה בראם', שיש צד לכאן, וצד לכאן, שורש של הטהור זה בבחינת זכר - אותיות זך - אור, זכות, והשורש של הנקיבה היא מציאות של הטומאה בבחינת נקיבה מלשון קבה - קללה, מציאות של טמטום, כיסוי, נעלמות.

ובטומטום שיש מציאות של הסתר, הדבר נעלם, נעלמים הן ה'מ"ט פנים טהור' והן ה'מ"ט פנים טמא'. וזהו טם וטם, נעלמות בתוך נעלמות, לא רק שה'מ"ט פנים טמא' מעלים על ה'מ"ט פנים טהור', אלא נעלם שני הצדדים, ולא ניכר לא זה ולא זה, זה עומק נקודת הנעלמות שנמצא במדרגת הטומטום, טם וטם, כמו שהוזכר.

שלימות התם - היפך מציאות הטומטום

ומונח מצד עצם הדברים, מובן ממילא, היפך טם ט' ומ', יש תם ת' ומ'. - "איש תם יושב אהלים", יעקב אבינו שהוא איש תם, הוא איש שלם, כלומר, היפך מציאות הטומטום שיש בו הסתר של זה והסתר של זה, תם שהוא לשון של שלימות, כלומר, הוא כולל את שניהם, מחבר את שניהם, לא מצד הנעלמות אלא מצד הגילוי, שלימות הדבר מגלה את שניהם גם יחד, זה עומק המדרגה של ההבחנה של טם וטם שהופך להיות תם.

ומונח מתחת הדברים עצמם, יש את הקללות שבפרשת בחוקותי, ואת הקללות שבמשנה תורה, בפרשת בחוקותי ישנם מ"ט קללות, ובמשנה תורה ישנם צ"ח קללות, ב' פעמים מ"ט, כידוע. זה בדיוק מהלך פני הדברים שהוזכר, הקללות שנמצאים בפרשת בחוקותי הם ההבחנה של "אם בחוקותי תלכו" ולהיפך "אם בחוקותי תמאסו" - "געלה נפשי אתכם", מתגלה המ"ט של הטמא ששולט על המ"ט של הטהור, זהו המ"ט קללות שבפרשת בחוקותי.

ובקללות שנמצאים במשנה תורה שהם צ"ח, שב' פעמים מ"ט הם צ"ח, זה ההבחנה של טומטום, הקללה המתגלה במשנה תורה היא שיש הסתר גמור, מציאות של נעלמות, "אנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא", ב' הסתרות, זה הטומטום, שני ההסתרות הללו, ההסתרה של הטהור וההסתרה של הטמא, ששניהם יחד מוסתרים זה מזה, כאן מונח עומק נקודת השוני בין הקללות של בחוקותי, לקללות שבמשנה תורה, מקביל המ"ט - וצ"ח שהוזכר, לתם וטם - וטם טומטום, כמו שנתבאר. מכל מקום, זהו מהלך ראשון של מדרגת האטימות - אטם, אותיות טמא בהיפוכו.

אטם - טם - א', באופן של איטום הא' ובאופן של ירידה למטה

המהלך הנוסף של האטימות, זה אטימות של הא', טם-א', הטם מעלים את מציאות הא', במהלך הראשון נתבאר שה'מ"ט טמא' מעלים את ה'מ"ט טהור' ויתר על כן טם וטם, ששניהם בנעלמות, אבל במהלך השני שנאמר השתא, מתגלה המהלך של טם-א', כלומר, ההסתר של מציאות ה'אחד', הוא ע"י ה-מ"ט גופא, זה מה שהמ"ט מסתיר.

ונחדד, האותיות מ'-ט' הם מלשון מטה, מט ליפול, וכן ע"ז הדרך, ולפי"ז, יש שני אופנים איך נעשה מציאות ההסתר של הא', אופן אחד של ההסתר הוא כמו שהוזכר לעיל, מלשון של דבר האטום דבר הסתום, ואופן שני של הסתר, שהוא מוריד אותו מלעילא לתתא, כל א' - אל"ף הוא אותיות פלא בבחינת פלא עליון, הוא נמצא בראשית, הוא עליון, בבחינת "אלוף נעורי אתה", אבל כאשר זה נופל, זה הופך להיות במקום אל"ף, שכאשר האותיות מתחלפים זה הופך להיות פל-א', הפלא הופך להיות מצד הקלקול פל-א' הפל מפיל את הא', זוהי ההבחנה של מ"ט מלשון מט ליפול, מלשון "מטה מטה", "ואתה תרד מטה מטה", שזה מה שנאמר הרי, בקללות חס ושלום, ובברכות להיפך - אבל מצד נקודת הקלקול, ה"ואתה תרד מטה מטה" היינו שנעשה עומק של הירידה, שהא' יורד ונופל.

זהו האופן השני של ההסתר של המ"ט באופן של מציאות ירידה, מציאות נפילה.

והאופן הראשון שהוזכר, זהו אופן של סיתום, אטימות, הא' סתום ואטום.

נקודת השוני שבין איטום לסיתום

וביתר חידוד - השתא, השורשים שהשתמשנו בהם כעת, הם שורשים קרובים בלשון הקודש, אטום וסתום, ששניהם לכאורה מורים על אותו דבר, אבל כמובן, שני מילים בלשון הקודש שיש בהם אותיות שונות מהדדי, בהכרח שיש בהם דמיון, ויש בהם נקודת שוני, ולערכין דידן השתא, יש איטום בא', בראשית, ויש סיתום בסוף - משמעות של כל סיתום הוא מלשון סופי תיבות, כלומר, במקום הסוף שלו, ובלשון אחרת, סתם הוא אותיות סוף - תם, שבמקום שיש את מציאות הסיפא של הדבר, שם חל נקודת קלקול של סיתום.

ובדקות יותר - הגדרת הדבר, כיון שכל דבר ודבר בבריאה יש לו סוף, ולפי"ז, מהו הסיתום - סיתום לא מחדש סוף לדבר, אלא, הוא לוקח את הסוף הקיים והוא מעתיק אותו ממקומו ומקצר את הדבר ע"י שהוא החיל עליו סיתום, קודם לכן, הוא לא חידוש של מציאות של סוף, אלא הוא מעמיד את כח הסוף שלא במקומו, הוא עוקר אותו ממקומו שלו, ומקדים אותו למקום אחר, בכל פעם היכן שהוא חל מצד הסיתום, "וכל הבארות אשר חפרו עבדי אביו וגו' סתמום פלשתים", שנאמר בקרא שנעשה מציאות של סיתום, כלומר, הסיתום מעמיד את הסוף של הדבר, לא במקומו השלם, זה סיתום, סוף

תם.

ולפייז, הגדרת הדבר, זה לא **אטימות** של הדבר, אלא, הוא לוקח את התם, את מקום ההשלמה שלו, שזה **סיתום** - **סוף** - **תם**, הוא לוקח את נקודת הסוף שלו שהוא בבחינת **תם** - שלם, סוף, שהושלם הדבר, ומקדים אותו למקום קודם לכן, זהו ההבחנה שנקראת סיתום.

לעומת כך מציאות ה-**אטם**, **אטימות**, "**אטם** אזנו משמוע תורה", הוא **אטם** את הדבר בראשיתו, את האל"ף - **אאלפך** חכמה" - "**אאלפך** בינה", זהו "**אטם** אזנו", א'-זן המקום שהוא זן את הדבר מהא' זה בחינת **אזן**, 'אזון ששמעה בהר סיני' - ומה היא שמעה - "אנכי ה' אלקיך" 'אנכי מי שאנכי, הא' שב'אנכי, היא שומעת מנקודת ההתחלה, היא שומעת מנקודת הראשית, וכאשר חל מציאות של **אטימות** של דבר, ה-מ"ט שהוא **טם** מלשון של **אטימות** אטם את הדבר בנקודת הראשית שלו, ומשם ואילך נעשה מציאות שאין לו אפילו התחלה של התפשטות, אלא כבר במקורו שלו, בתחילת הוייתו שלו חל בו אופן של **אטימות**, שמצטייר הדבר בראשית של הדברים.

גם תפילתו תועבה' - סיתום

ובעומק, זה ההגדרה של 'אטם אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה', 'אטם אזנו משמוע תורה' כמו שנתבאר, הוא אטם את הדבר בראשיתו, ב'אנכי ה' אלקיך', ב'אאלפך חכמה' ב'אאלפך בינה', ואז 'גם **תפילתו** תועבה', כל תפילה הרי נמצאת בנקודת החסר, בסוף של הדבר שחל בו נקודת החסר, שם נמצא מציאות התפילה, והוא מתפלל שהסיתום לא יהא כאן אלא הוא יתרחק למקום ה-**סוף-תם** שלו, זה **עומק המושג שנקרא תפילה**, כלומר שהפל שנמצא באותיות תפילה, הפל שנפל, יפול למרחוק ביותר, כלומר, יגיע לנקודת האחרית שלו כפי שראוי שיהא, אבל כאשר 'אטם אזנו משמוע תורה', שיש לו **אטימות** בראשיתו, אז 'גם תפילתו תועבה' כלומר, גם הסיפא, גם הסיתום שלו אינו יכול להיתקן, כי 'נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן', ומכיון שבראשיתו יש מציאות של **אטימות**, לכן גם בסיפא חל מציאות של סיתום, ו'תפילתו תועבה' כלשון חז"ל שהוא נוטריקון 'תועה אתה בה', אין לו אופן לפתוח את מקום הסיתום שנמצא באחריתו של דבר,

וא"כ, אלו הם שני המהלכים שהוזכר בחלק השני בבחינת **אטם**, **טם-א'**, שהוא אטם את הא', או שהוא אטם את הא' בבחינת **פל-א'**, בבחינת **מט-א'**, שהופך להיות **מטה** של הא', או, בהבחנה השניה, הוא אטם את הא' בראשיתו, בנקודת התחלתו, היפך הסיתום בסופו, הוא אטם את הדבר בתחילת היותו שלו, זהו האופן של האטימות שנתבאר.

אטם דעוה"ב אלוקות וטעמים מאוחדים

יתר על כן, חידוד הדבר ביתר עומק, עולם הזה ועולם הבא – העולם הזה, שבו אנחנו נמצאים, עיקר העולם הוא בבחינת עולם המעשה, אבל העולם העליון שעיקרו הוא 'עולם הבא', כל סדר המדרגות דלעתיד לבוא, "ילכו מחיל אל חיל", כמו שמבואר בגר"א באיוב ועוד בלשונות דברי רבותינו, מהו עומק המהות של עולם הבא, עד כמה שבערך של העולם כאן, בעלמא דידן, נאמר "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה", העיקר הוא המעשה, כמובן, 'גדול תלמוד שמביא לידי מעשה', ולא 'מעשה' לעצמו, אבל עיקר העולם שאנחנו נמצאים בו, עליו נאמר 'והכל לפי רוב המעשה'.

בעולם העליון פני הדברים הם כך:

יש 'רצוא ושוב' בהשגת האדם לעתיד לבוא,

ב'רצוא' זה הכרת אלוקות,

וב'שוב' של הנפש זה השגת טעמי תורה,

זה 'רצוא ושוב' דלעתיד לבוא, ב'רצוא' שבנפש, ההשגה היא השגה של אלוקות, וב'שוב' שבנפש זה השגת טעמי תורה, 'טעמי תורה' זהו המקום הגלוי והמושג, ובערכין מסויימים, גם השתא, כמובן, יש 'דברים שכיסה עתיק יומין', ויש דברים שגילה עתיק יומין, וה'טעמי תורה', חלקם נעלמים וחלקים נגלים, אבל לעתיד לבוא שיהיה גילוי שלם, יהיה גילוי שלם של טעמי תורה, וזהו א"כ, ה'רצוא ושוב' בנפש, דלעתיד לבוא.

ולפי"ז, בערכין דידן השתא, כאשר חל מציאות של אטימות, המילה אטם היא צירוף של אותיות א' – אלוקות, ט' – טעמים, מ' – מאוחדים. זה תכלית הגילוי דלעתיד לבוא, שזהו שורש ההשגה דלעתיד לבוא, כמו שנתבאר אלוקות טעמים מאוחדים, ו'מאוחדים' היינו, שהם לא שתי דברים נפרדים זה מזה, אלא 'רצוא ושוב' בנפשו של האדם, ש"החכמה מאין תמצא", וא"כ, ההשגה של 'טעמי תורה', היא גופא נובעת, היא ממקור של נביעה, ממקום ה'אין', ממקום האלוקות, זהו האופן השלם של מדרגת גילוי דלעתיד לבוא.

כאשר חל אטימות, האטימות חלה על האור של העולם הבא, אור של עולם הבא שכמו שנתבאר שהם שני החלקים האלה, ע"ז חל המעמקים של האטימות של מקום הסיתום, שהדבר, אין בו מציאות של גילוי, אלא חל בו אופן של נקודת נעלמות, זה שורש הדבר.

וביתר דקות, אנחנו אוזנים עכשיו הרי, בשורשי הא'–ט', וכמו שנתבאר בהרחבה לעיל, "בעשרה מאמרות נברא העולם, וכו' והלא במאמר אחד יכול להיבראות, אלא נברא בעשרה מאמרות ליתן שכר טוב לצדיקים וכו' ולהיפרע מן הרשעים", וכו', 'ליתן שכר טוב לצדיקים', מהו ה'שכר טוב לצדיקים', לגלות להם טעמי תורה.

ההתפרטות מא' לתוספת דט' - מגילוי אלוקות למדרגת טעמים

ובהקבלה למה שהוזכר השתא, ה'במאמר אחד יכול להיבראות' זה כביכול מעין עצמותו יתברך שמו שהוא אחד, ואם היה נברא העולם ב'מאמר אחד', זה היה 'מאמר סתום', וב'מאמר סתום', כל מה שהיה, זה היה השגת אלוקות, וכאשר הוא נברא בעשרה מאמרות, שזה תוספת ה'ט' של הטעמים, שנעשה ההתפשטות מה'אחד' - ל-עשרה, שנתווסף עוד ט', זהו תורה שנקראת 'כי טוב', 'אין טוב אלא תורה' כמו שדורשת הגמ' על הפסוק 'כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו', וכדברי הגמ' שלוחות ראשונות לא נאמר בהם טוב, שאם היה נאמר בהם טוב, ח"ו נשתברה תורה מישראל, כלומר, נשתבר ח"ו, ה'טעמים', שזה נקרא שנשתבר ה'טוב' שבישראל, הכח הזה שחל בו מציאות של טעמים, הוא גופא נקודת ההתפרטות שנתפרטה ממדרגת ה'אחד' למדרגת העשרה, נעתק מגילוי אלוקות למדרגה של טעמים, זה ה'ליתן שכר טוב לצדיקים', ומהו ה'שכר טוב שניתן לצדיקים', זהו ה'שכר טוב' בבחינת 'טעמי תורה', 'אין טוב למעלה מענג ואין רע למטה מנגע', זהו 'להיפרע מן הרשעים', שאצלם זה 'נגע' ואצל הצדיקים זה עונג, ומהו העונג של הצדיקים - "טועמיה חיים זכו", שזה נאמר על שבת קודש, "וקראת לשבת עונג", ומהו העונג שמתגלה בשבת - 'טועמיה חיים זכו'.

מדרגת משה רבינו - רצוא ושוב מאלוקות לטעמים

זה מדרגת הגילוי שמתגלה אצל משה רבינו "ותרא אותו כי טוב הוא", כדברי חז"ל שהוא נולד מהול, כלומר, הוא נולד גלוי, היפך האטימות של הערלה נעשה מציאות של גילוי, וימי חייו של משה רבינו הם מאה ועשרים שנה, "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", שזה אותיות טעם שעם הכולל זה עולה ק"כ, כלומר, זה מדרגתו של משה רבינו שאף שנאמר בפרה אדומה 'חוקה חקקתי ואין לך רשות להרהר אחריה', מ"מ למשה רבינו נאמר - "לך אני מגלה טעמה לאחרים אין אני מגלה טעמה", כלומר, לא רק שנתגלה לו הטעם של אפר פרה אדומה כפשוטו, אלא נתגלה לו שורש מדרגת הטעמים דלעתיד לבוא, כיון שעל משה רבינו נאמר "מחציו ולמעלה אלקים", שהיה לו השגה בא', ב'אלוקות', ומכח כך, היה אצלו 'רצוא ושוב' בנפש, זהו "לך אני מגלה טעמה", ה'אני', הא' - אלף בבחינת 'אלופו של עולם', גילוי של אלוקות, זהו ה'רצוא' שבנפש, וב'שוב', 'לך אני מגלה טעמה'.

וזה העומק של מה שמשה רבינו עלה להר וירד מן ההר, ובעומק - מה שהוא עלה להר זה השגת אלוקות, ולכן כל הארבעים יום שהוא היה לומד תורה בשמים, נאמר ע"ז בחז"ל "היה לומד תורה ומשכחה", מדוע הוא היה 'לומד תורה ומשכחה', אז כפשוטו, כדברי הגמ' בריש ע"ז, שאלמלי נשתברו לוחות ראשונות, היו לומדים תורה ואינה משתכחת, וכשנשתברו הלוחות, משתכחת, ולכן,

היה כבר מעיקרא שורש לנפילה שנשתברו הלוחות, היה כבר שורש לנפילה של אותו דבר ב'לומד תורה ומשכחה' שהיה אצל משה רבינו, זה הצד התחתון של 'לומד תורה ומשכחה'.

אבל בעומק יותר, מה שהוא היה 'לומד תורה ומשכחה', זה מדין שהוא היה נמצא במדרגת האלוקות, ולא במדרגת הטעמים, ומה גרם לשכחה של כל מה שהוא היה לומד - כי הוא היה לומד מדין ה'שוב', וחוזר ל'רצוא' של האלוקות, מכח כך "היה משכחה" את התורה שהוא לומד.

ולסוף ה'ארבעים יום', שהוא עתיד לירד למטה, זה ההבחנה של א'-ט' מ', שהמ' אלו הם הארבעים יום שהוא עתיד לירד למטה, הוא יורד למטה עם עשרת הדברים בידו, שהם הא'-ט' של עשרה, שמ'אחד' נעשה מציאות של עשרה, שזה ה'לוחות אבנים הוריד בידו' מה הוא 'הוריד בידו', את הא' וט', הוא הוריד את כח של ה'גילוי אלוקות' של ה'אחד', והוא הוריד את הט' של הטעמים, זה מכח ה'ארבעים יום', ואיפה הם נעשו מ' - מאוחדים, באותם ה'ארבעים יום' הם נעשו מאוחדים אהדדי, כשמשה רבינו עלה להר, ששם "היה לומד תורה ומשכחה", כשהוא היה בהר, עיקר הגילוי היה הא', הגילוי אלוקות, "אנכי ה' אלקיך", ומצד הטעמים הוא היה 'לומד תורה' - של טעמים, 'ומשכחה', כי עיקרו נמצא בא', שהיה לו 'רצוא ושוב' אבל עיקרו ב'רצוא' של האלוקות, ורק בטר ארבעים יום, עכשיו זה ה'הורידה לארץ", את מה הוא הוריד לארץ - 'טעמי תורה', וכמו שהגמ' בנדרים אומרת לגבי ה'טעמי תורה', שעל משה נאמר 'טוב עין הוא יבורך', שהוא קיבל את התורה ונתנה לישראל, ומהו נתן להם, פלפולה של תורה, 'פלפולה של תורה' זה המבוא להגיע לטעמים, כל פלפול זה פל - פל שבאל"ף, מקום שורש הדבר, שמה שנופל מן האל"ף זה ה'טעמי תורה' שמשלתשלים מן האלוקות. כמו שנתבאר, ב'רצוא ושוב', שב'רצוא' זה אלוקות, וב'שוב' זה טעמים, זה נקרא 'פלפולה של תורה', ה'פלי' של האל"ף, אבל לא פל-פל של נפילה כפשוטו, אלא 'קוב"ה חדי בפלפולא דאורייתא' - שנובע מהנביעה של האל"ף העליון, זו מדרגה של משה שנאמר עליו 'טוב עין', - שזה הט' שבטוב, "ותרא אותו כי טוב הוא" שנתגלה לו הטעמי תורה, 'לך אני מגלה טעמה', זה עומק ה'פלפולה של תורה' שנתן משה רבינו לישראל, כאן מונח עומק נקודת הדבר, שורש השגתו של משה רבינו, מעין הגילוי שיהיה אצל כל אלו שהם בני עולם הבא לעתיד לבוא.

מדרגת טהרת מת דפרה אדומה ומדרגת הטהרה דמתן תורה

וא"כ, שורש הגילוי טעמים הללו שמתגלה, היפך פרה אדומה שמתגלה בה המציאות של טמא, שהרי כל פרה אדומה באה לטהר מה'טמא' ביותר שיש, מי שנטמא באבי אבות הטומאה, מי שנטמא במת, שנהיה אב הטומאה, שבו חל מציאות שורש הטהרה, שחל בו מציאות של טהרה מטומאת מת שהוא אבי אבות הטומאה.

כלומר, אין לך **אטימות** יותר גדולה ממציאיות של **טומאה**, של אבי אבות הטומאה, שתולדתו הוא אב הטומאה, וכן ע"ז הדרך תולדות הטומאה שנולדים ממנו הלאה, ששורש טהרת המת נטהרת בפרה אדומה, לא המת עצמו אלא מי שנטמא במת, שהוא יכול להיטהר ע"י פרה אדומה, והרי, שמעמקי מציאות הפרה אדומה, היא באה להפקיע מהשורש הפנימי של מציאות ה'טמא'.

ונבין עכשיו ברור – בהקבלה למה שהוזכר, כשיש אב הטומאה, ראשון לטומאה, שני לטומאה, שלישי לטומאה, ובקדשים רביעי לטומאה, כל סדר הדברים הללו, הם הענפים של הטומאה, כמובן, ראשון, שני, שלישי, רביעי – ברור שהם ענפים, אבל גם ההבחנה של 'אב הטומאה', בהקבלה למה שהוזכר קודם לכן, יש את המ"ט שבטמא שאלו הם ענפי הטומאה, ויש מה שהמ"ט מעלים את הא', את נקודת הראשית, שזה ה'אב הטומאה', ויש מה שהוא מעלים את השורש היותר עמוק שהוזכר השתא, שא'–ט' זהו ראשי תיבות – אלוקות וטעמים – ההקבלה של זה בקלקול, זה נקרא אבי אבות הטומאה בחינת מת עצמו.

הקבלנו א"כ, את סדר הטומאות שישנם, שמ'ראשון' עד רביעי, הם בבחינת ענפים, בבחינת מ"ט, אב הטומאה, זה השורש, בבחינת הא', אבל יתר על כן, בהבחנה השלישית העליונה שהוזכר שמדרגת **אטם** זהו א'–ט', ר"ת אלוקות וטעמים ומ' – מאוחדים יחד אהדדי, שזה שורש מדרגת משה רבינו שעלה למרום והוריד את התורה לארץ כפי שנתבאר, הטהרה הזו מטהרת מטומאת מת.

זה העומק של דברי הגמ' בעבודה זרה שבשעה שניתנה התורה פסקה זוהמה מישראל, ולחד מ"ד היינו שפסק מהם מציאות של מות, כלומר, כמו שפרה אדומה מטהרת מן המת, השורש היותר עליון שטיהר מן המת זהו מדרגת מתן תורה, 'פסקה זוהמתן' של טומאת מת של הנחש, שנאמר בו "ביום אכלך ממנו מות תמות", ונעתק למציאות של מות בפועל. והרי שהיה כאן **טהרה מאבי אבות הטומאה**, לא רק טהרה של 'ראשון' עד 'רביעי' בטומאה, ולא רק טהרה של אב הטומאה, אלא נעשה שורש של טהרה עליונה בשורשה העליון כפי שנתבאר, זה המעמקים של מדרגת מתן תורה.

מעין כך מתגלה בפרה אדומה שבאה לכפר על חטא העגל – "תבוא האם ותקנח צואת בנה", שזה כבר רק ה'מעין' של של מתן תורה, ולא מדרגת מתן תורה עצמה.

גילוי של "למעלה מן המות" במשה רבינו

ע"ז נאמר, דיקא, "ויקחו לך פרה אדומה – לך אני מגלה טעמה", מהו 'לך' אני מגלה טעמה, שמשה שלא היה בחטא העגל, אז יש בו ניצוץ של 'למעלה מן המות', ולכן 'לא ידע איש את קבורתו', כי אין לו אכילה מעץ הדעת, ולכן לא ידע איש את מקום קבורתו, כי הוא נמצא למעלה ממקום הנפילה, הוא

נמצא למעלה ממקום החטא, "לך אני מגלה טעמה", כלומר, אצל משה רבינו כמו שנתבאר, עדיין ה'טעמי תורה' יונקים בגילוי ממקום ה'אלוקות'.

לכן נאמר במשה רבינו "ויקבור אותו בגי", הקדוש ברוך הוא קובר את משה, כדברי חז"ל ע"ז "תורה תחילתה גמילות חסדים וסופה גמילות חסדים", מה שהקב"ה קובר את משה בגי, כלומר, הקבורה של משה היא לא אטימות כפשוטו, כל פעם שקוברים מת, הרי זה בבחינת "כי צלם אלקים תלוי", בזיון של 'צלם אלקים', לכן מכסים אותו, אוטמים אותו וסותמים אותו בתוך מציאות הקבר, אבל אצל משה רבינו שהקדוש ברוך הוא קובר את משה בגי, כלומר, הקבורה שלו, הוא קבור יחד עם האלוקות, זהו "ויקבור אותו בגי".

מה שתמיד נאמר בשורש חטא אדם הראשון "את קולך שמעתי בתוך הגן ואירא ואחבא", איפה מתגלה ה'ואחבא' הגמור, כאשר קוברים אדם, שמה הוא מתחבא לגמרי, זהו מקום המחבוא הגמור שלו, אבל אצל משה רבינו שנאמר בו "ויקבור אותו בגי", אין את ה"את קולך שמעתי בתוך הגן ואירא ואחבא", ודיקא משה שמע בהר סיני את קול ה', עם ישראל אמרו שהם יראים לשמוע את קול ה', "אם יוספים אנחנו לשמוע את קול ה' אלקינו עוד ומתנו" (דברים ה', כ"ב) אבל משה רבינו, דיקא שומע את קול ה', "ומשה ניגש אל הערפל אשר שם האלקים", "משה ידבר והאלקים יענו בקול", יש לו גילוי של קולו של הקדוש ברוך הוא, א"כ הוא ההיפך הגמור של "את קולך שמעתי בתוך הגן ואירא ואחבא".

ודיקא מפניו מסתתרים, מתולדת חטא העגל והוא שם מסוה על פניו אבל הוא עצמו נמצא מצורף לקול ה', מצד כך "ויקבור אותו בגי", מה שמתגלה אצל כל אדם מציאות של אטימות גמורה בפועל, במקום הערלה, כמו שהוזכר לעיל שיש דין לקבור את הערלה, וכלל כל גופו של אדם לאחר מיתתו שהוא נקבר באדמה, אצל משה רבינו נאמר "ויקבור אותו בגי", זו מדרגתו של משה רבינו.

וא"כ, משה רבינו יש לו את שורש מדרגת מתן תורה, את הא'-ט' בדיבור אחד, א'-ט' - מאוחדים, בארבעים יום שזה ה'מ' שנתבאר, זה השורש העליון של מדרגתו של משה רבינו, ומצד כך, גם כאשר יש מציאות של תולדת חטא העגל כמו שנתבאר, "תבוא האם ותקנח צואת בנה", בפרה אדומה, ולכן נאמר שם "לך אני מגלה טעמה", כלומר, נשאר לו השורש של הגילוי של הטעמים העליון, בלי מקום נפילתו אלא הוא עדיין נשאר מקושר, מחובר ללעילא בשורשו העליון, הוא ממשיך משם את אותה הארה, ההארה הזו, זוהי ההארה שמטהרת את הטמאים - משורש טומאה של אבי אבות הטומאה כמו שנתבאר, הטהרה של שורש מציאות הטומאה, זה השורש של הדבר שמתגלה אצל משה רבינו.

אבל בעומק, מדרגת פרה אדומה ביחס למדרגת מתן תורה היא הסתר, היא העלם, ולכן, היא מטהרת את הטמאים, אבל מטמאה את הטהורים, מה שהיא מטמאה את הטהורים, כי ביחס למדרגת מתן תורה, הרי שכל אפר פרה אדומה אינו אלא מטמא את הטהורים.

ובעומק, למי נאמר בשורש שפרה מטמאה את הטהורים, זהו ה'לך אני מגלה טעמה', למשה רבינו, שבערך למדרגת מתן תורה, אפר פרה אדומה הוא בבחינת "מטמא את הטהורים", מדרגת משה רבינו שהשיג את מדרגת ה'טהור' - ה'טהירו', ה'צהירו', הוא לשון של הארה, "קרן עור פניו", הוא נמצא בהארה העליונה, בערכו, אפר פרה אדומה הוא אינו אלא מציאות של "מטמא את הטהורים" כמו שנתבאר.

בפנים הללו א"כ, מציאות האפר פרה אדומה, היא באה לסלק את אותו מציאות של האטימות.

מהות ה'סתר', ההסתרה

ולהבין ברור, מציאות הבריאה כידוע עד מאד, בנויה באופן של 'סתר', כלומר, דברים הסותרים זה את זה, כל הסתרה שנמצאת במציאות הבריאה - שזה שורש האטימות, הגדרת הדבר, הזכרנו ל' של אטימות, ול' של סיתום, והלשון הזו של הסתרה, הגדרתה, דברים הסותרים זה את זה, זה גופא מה שמסתיר את הדבר, כי כל צד, יש לו את הפכו שלו, והפכו שלו מעלים על הצד השני, זה נקרא הסתרה וסתר, עד כדי כך, שכאשר ההסתרה היא הסתרה גמורה, היא נראית כמו שני דברים נפרדים, זה נקרא 'בונה וסותר', 'סותר' בעומק, הגדרת הדבר - שמראים את הדברים כנבדלים זה מזה, שהסתרנו אותם עד כדי כך, יש אופן שמסתירים את הדבר, שכל אחד מעלים את האחר, ויש אופן של הסתרה שמסתירים את נקודת צירופם, ועל ידי כן נראה כל אחד כמציאות לעצמו, זה נקרא 'מלאכת סותר' שנאמרה במלאכות שבת.

אבל בקצרה ממש, לפי"ז, לעניינא דידן השתא, מדרגת פרה אדומה, היא מגלה את ה'סתר', את הדברים הסותרים זה את זה, "מטמאה את הטהורים ומטהרת את הטמאים", דבר והיפוכו, דברים הסותרים זה את זה, וכשהיא מגלה את מציאות ההסתרה, היא מגלה את הדבר שבמקום ה'סתר' שני הדברים מחוברים יחד אהדדי בבחינת 'פלא עליון', דבר והיפוכו, לא הנפילה של האל"ף, בבחינת פל-פל דקלקול, אלא מתגלה הצד העליון שבדבר, שמה מתגלה איך הדברים הסותרים זה את זה, בשורשם הם אחד, בבחינת 'פלא עליון', "מפליא לעשות", דבר והיפוכו, שנאמר בשורש של נשמה וגוף, כדברי הרמ"א הידועים.

מדרגת האטימות דקדושה

ומצד כך ההבחנה של טהרת פרה אדומה שמטהרת, באיזה אופן היא מטהרת את מדרגת האטימות, היא לא מגלה את השורש של ה'אחד' וה'תשעה' של מדרגת מתן תורה, זה היה הטהרה של מדרגת מתן תורה, "יבואו טהורים ויתעסקו בטהרה" – שורש שכולו מציאות של טהור – "תורה אור", 'טהירו', 'צהירו', כמו שנתבאר, אלא המדרגה התחתונה יותר שהיא מדרגת "תבוא האם ותקנח צואת בנה", שזה אפר פרה אדומה, היא מגלה את הדבר באופן של סתירות, שהדברים סותרים זה את זה, אבל מתגלה שורש מציאות ה'סתר', "יושב בסתר עליון בצל ש-ד-י יתלונן", שמתגלה המציאות של ההסתרה שהדברים סותרים זה את זה והם מחוברים יחד בשורשם, זה עומק הטהרה שמתגלה במדרגת מציאות ה'סתר'.

ומצד כך, אטם זהו טם-א', זה מסתיר את הדבר, ומחזיר אותו לאל"ף העליון, ואז הוא מגלה את ה'סתר' של הפלא עליון, וזה עומק התיקון של מדרגת האטימות דקדושה.

– היפך הקלקול של 'אטם' אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה', מהי האטימות של הקדושה – זה סוד ה'סתר', אז בחיצוניות זה 'דברים הסותרים זה את זה', אבל בפנימיות זה 'בסתר עליון' כלומר, זה אוטם ומחזיר אותו לאל"ף, ושמה מתגלה ה'אלופו של עולם', מתגלה ה'פלא עליון', מתגלה ה'מפליא לעשות' שמחברים אותם יחד אהדדי, זהו סוד האטימות דקדושה.

ישנו אופן שבמקום האטימות צריך להיות חלונות שקופים, אבל יש אופן של אטימות דקדושה, לאטום את הדבר ולהחזיר את הכל למציאות ראשיתו בבחינת ההתחלה של דבר והיפוכו שכוללים יחד אהדדי, זה הטהרה שמתגלה במדרגת מציאות אפר פרה אדומה.

וכמו שמסדר הרמב"ם, יש עשרה פרות, ואת הפרה אדומה העשירית יעשה המשיח, זה הטהרה שאליה אנחנו מצפים מדין אפר פרה אדומה, אטימות דקדושה, שהכל יחזור לאל"ף, ל'אלופו של עולם' של ה'מפליא לעשות'.

אבל יתר על כן, תקות הנשמות לחזור לא' ולט', למדרגת העולם הבא לאלוקות ולטעמים, שמחברים יחד אהדדי, זה שלימות אטימות של קדושה, אור של עולם הבא, אלוקות, טעמים, וחוזר חלילה לעולם.